

Zwei Fälle von eigenartig geheilter Humerusfraktur bei Entenvögeln.

VON HEIKKI SUOMALAINEN.

Zur Besprechung gelangen zwei durch äussere Gewalt verursachte, in gleicher Weise geheilte Humerusbrüche bei der Löffelente, *Spatula clypeata* (L.), und der Stockente, *Anas p. platyrhyncha* L.

1. *Spatula clypeata*, ♀. (Abb. 1.) E s p o o: Kauklahti, Kulla, Mitte Dez. 1936, leg. N. Andersson. Der Vogel war imstande zu fliegen, obwohl langsam und schwankend. Offenbar hatte die Flügelverletzung den Herbstzug verzögert (vgl. z. B. HORTLING, p. 589).

2. *Anas platyrhyncha*, ♀. (Abb. 2.) K a a v i: See Kaavin järvi, unweit der Insel Petäjäsäari, 19. XII. 1936, leg. M. Jauhiainen (Coll. Kuopion Luonnon Ystäväin Yhdistys). Der Vogel vermochte nicht zu fliegen, sondern versuchte mit den Flügeln nachhelfend der Wasseroberfläche entlang zu entfliehen.

Abb. 1. *Spatula clypeata*, ♀. Inkorrekt geheilte Fraktur des rechten Oberarmknochens; die Knochensplitter tragen ihrerseits zur Festigung der Verbindung bei. Humerus im Präparat in seinem Kranialteil abgebrochen. $\frac{1}{3}$ Nat. Gr.

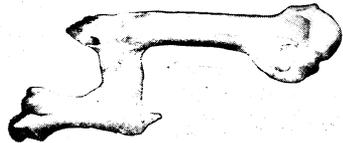

Abb. 2. *Anas platyrhyncha*, ♀. Inkorrekt geheilte Fraktur des linken Oberarmknochens; die entstandene Knochenverbindung wird durch verwachsene Knochensplitter gestützt. $\frac{1}{3}$ Nat. Gr.

Leider wurden in beiden obigen Fällen nur die in den beigelegten Abbildungen dargestellten Skeletteile zur Untersuchung aufbewahrt, weshalb ich nicht in der Lage gewesen bin, wenigstens für den ersten, flugtechnisch interessanten Fall das gegenseitige Längenverhältnis des beschädigten sowie des gesunden Humerus zu ermitteln, noch weniger die Befunde anatomisch genauer zu untersuchen.

Aus den beigelegten Abbildungen geht hervor, dass der Oberarmknochen in beiden Fällen vollständig gebrochen war und dass der Muskeltonus eine starke Verkürzung des Oberarmes sowie eine inkorrekte Heilung des Bruches verursacht hatte. In beiden Fällen war der Bruch zwar endgültig geheilt, im ersten war aber der Vogel noch zum Fluge fähig. SCHIÖLER (p. 201) erwähnt

drei identische, allerdings noch besser geheilte Oberarmbrüche bei der Eiderente, *Somateria m. mollissima* (L.), bei welchen die Vögel ihr Flugvermögen noch völlig bewahrt hatten.

Literatur: HORTLING, IVAR, 1929—31, Ornitologisk handbok. Helsingfors. 1142 p. — SCHJØLER, E. LEHN, 1926, Danmarks Fugle med Henblik paa de i Grønland, paa Faerøerne og i Kongeriget Island forekommende Arter, II. København. 338 p.

Lisiä sinisorsan, *Anas p. platyrhyncha* L., biologiaan.

PAIVIÖ KUUSISTO.

Syksyllä 1936 perustettiin Savonlinnan kaupungin keskellä virtaavaan Haapasalmeen pieni sinisorsahoitola aidatulle alueelle. Osa sorsia pääsi karkaamaan aitauksesta. Karkulaiset palasivat kuitenkin takaisin sisävesien jäädyttyä. Ruokinnan ja hoidon on järjestänyt Savonlinnan kaupunki.

Keväällä 1937 siirrettiin sorsa-aitaus Pitkängsillan eteläpuolelta tyynempään, sillan pohjoispuolelle, molempien Haapasalmen yli kulkevien siltojen välialueelle. Sittemmin on aidan asemasta ollut ainoastaan pari teräsvaijeria soutu miesten paikalle pääsyn ehkäisemiseksi. Linnuilla on siten vapaus mennä ja tulla, mihin haluavat.

Sorsien ensimmäiset yksilöt saatiin Kaukaa-yhtymän lahjoitusvaroilla ostaa Korkeasaaresta; Käkisalimesta saatiin viitisentoista yksilöä, ja paikkakuntalaiset toimittivat muutamia kiinnisaatuja lintuja; yksi naaras liittyi joukkoon itsestään. Talven lähestyessä oli aitauksessa 22 lintua, 12 ♂ ja 10 ♀.

Sorsat ovat erinomaisen vilkkaalla liikepaikalla siitä mitenkään kärsimättä. Ilman erikoista vaivaa voi lintuja tarkkailla.

Ravintobiologisia huomioita: 1. Sorsat eivät syö milloin tahansa. Parhain syömäaika on sekä aamu- että iltahämärissä. 2. Kaupunki ruokkii lintuja ruisleivällä sekä jyvillä, vaikka ne kelpaavat yllättävän huonosti. Ohikulkevat ihmiset heittelevät linnuille mitä erilaisinta syötävää. Paitsi vegetatiivista ravintoa, syövät sorsat pieniä kaloja; muikut, kuoreet kelpaavat hyvin. 3. Ruoka otetaan yleensä joko pinnasta tai puolisukeltaen ennen sen painumista pohjaan. 4. Muutamia kertoja on allekirjoittanut nähnyt lintujen syövän virran pohjakiviin kiinnittynyttä uppokasvillisuutta. Tällöin sorsa sukeltaa kokosukeltajan tavoin: se muklahtaa pää edellä veteen potkien jaloillaan vuorotahdissa. Potkimisliike jatkuu vielä pohjaan tultuakin niin